Գ. ՏԱՐԻ Թիւ 1155 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 28 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1902 — 11 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1902 «ճ. Տ.»

10 ՓԱՐԱ
ՏԷՐ ԵՒ ՏԵՐՈՒՆ
ՏԻԳՐԱՆ ՉԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
ԹՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
20, ՊԱՊԸ ԱԼԻ ՃԱՏՏԷՍԻ, 20
Կ. ՊՈԼԻՍ

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

10 ՓԱՐԱ
منيجه سورهانتاق غزتهسى صاحب امتيازى د. جيولك
باب عالى جادهسى نومرو ٢٠
DIRECTION DU JOURNAL ARMÉNIEN
SOURHANTAG
20. Avenue de la S. Porte
CONSTANTINOPLE

ԵՏ ՁԻ ՏՐՈՒՈՂ — ԱՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՈՒՂՂՈՒԱԾ — ՈՒԵՒ Է ԳՐԵԼ ՔԼԻԶ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ — ՊԱՂՍՊՈՑ ՀԱՄԱՐ — 12 ամիսը կանխիկ ղր. 75 — 6 » » » 40

ԳԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ — ՔՂՔԱՏԱՐԻ ԾԱԽՔԸ ՄԵՐ ՎՐԱՑ — 12 ամիսը կանխիկ ղր. 100 — 6 » » » 50

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԻ ՀԱՄԱՐ — ՔՂՔԱՏԱՐԻ ԾԱԽՔԸ ՄԵՐ ՎՐԱՑ — 12 ամիսը կանխիկ ֆրանք. 22 — 6 » » » 11

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ — ԱՌ ՍԱԿՍԻՆ — ԱՄԷՆ ԱՄՍՈՑ — 10ԻՆ 20ԻՆ ԵՒ 30ԻՆ

ՅԱՆՈՒՑՄԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏԱՆՆԵՐ — Մէկ անգամի համար տողը 5 ղր. — Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ

ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ
ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ
ԱՒԱՆՈՑՆԵՐԸ ԱՐՇԱԼՈՑՍԻՆ

ԿԱՐԴԱՑԷՔ
Յ. Յ. ՊԱՐՈՆԵԱՆԻ
«ՎԱՌՆԻՆ ՏԵՍԱՐԱՆՆԵՐ»Ը
ուր մեծանուն երգիծաբանը այնքան գեղարիւ և սրամիտ ոճով կը նկարէ մեր ընտանեկան բարքերը, բարոյական այնքան կարեւոր դասեր հանելով անկէ։

ԱՂՔԱՏ ՀԻԻԱՆԴՆԵՐԸ
ԹԷ
ԲՈԼՈՐ ԱՂՔԱՏՆԵՐԸ

Ձմեռնային ցուրտ հովը կը փչէ սաստիկ, անձրեւը կը տեղայ չարունակ, անդադրում, անձրեւ մը որուն առթած խնաւութիւնը՝ վչող քամիին միացած՝ արդս կը սառեցնէ մինչեւ ոսկորները։ Ձմեռը սկսած է, իր բոլոր արհաւիրքներովը, որոնք մեծաւոնին,— և չափաւոր դիւրակեցութիւն մը վայելող էնտֆին ալ— ո և է աղգեցութիւն չեն կրնար ընել, քանի որ անոնք իրենց նիւթական կարողութեան ներած չափով առաւել կամ նուազ զօրաւոր միջոցներ ձեռք առած են կռուելու համար Բնութեան դէմ։ Բայց Բնութիւնը՝ կարծես վրէժը լուծելու համար մեծաւոնին ծաղրէն՝ իր բոլոր սաստկութեամբը կը յարձակի աղքատին վրայ, որ օրուան ցամաք հաց մը ճարելու գործարութեան, անհնարութեան առ ընկճուած, միշոց չէ գտած ինքզինքը պաշտպանելու ցուրտին դէմ, որ հագուստ չունի, որ թերեւս բնակարան ալ չունի, կամ հարկադրուած է բնակիլ խեղճուկ հիւղակի մը մէջ, որուն մէջ ազատօդին չրջան կ'ընեն ալխարհի չորս կողմէն փչող հովերը, սառեցնելով, սարսռացնելով աղքատիկ ընտանիքին բոլոր անդամները, մեծն ու պզտիկը, մանչն ու աղջիկը, որոնք թերեւս անօթի ալ են, և կրակարան մը չունին իրենց առջեւը՝ տաքցնելու համար ցուրտէն կաս կարմիր կարած, ճաթռտած իրենց ձեռքերը։

Ժամանակ է ուրեմն խօսելու այդ աղքատներուն և զանոնք խնամող արմիններուն վրայ, և ընելու այնպիսի թելադրութիւններ, որոնք կը կարծենք թէ պիտի կրնան իրենց օգտակարութիւնը ունենալ, բնութեան այդ անժառանգուածներուն խնամարկուութեանը տեսակէտով։

Այդ թելադրութիւնները կը դառնան Աղքատախնամ մարմիններու ընդհանուր ղեկչը։

Պէտք է ըսել նախ և առաջ որ զանազան թաղերու մէջ Աղքատախնամ մարմիններու կազմութիւնը ինքնին մեծ խառնդիմութիւն մըն է, զոր ըրած է մեր հասարակութիւնը՝ գթութեան ըմբռնումին մէջ։ Այդ մարմիններուն չրնորհիւ է որ այսօր կարելի է ըսել թէ մայրաքաղաքին ուեւէ մէկ թաղին մէջ գտնուող աղքատ մը, երբ հիւանդութիւն կը զարդարէն ու կը պէնեն, աւելի աղեցութիւն ընելու համար աչաց վրայ։

Բայց երբ տախտակ սրբող աղքատ կնոջ ծունկերը բարակ ըլլան՝ խնդիրն կը փոխուի. այն ատեն ցոյց չտար քեզի ծունկերը։ Կանայք մեծ վարպետութիւն ունին իրենց ոտքեղ կողմերը ծածկելու մասին։

Նախ եւ առաջ ամենուս գիտցած բանն է թէ ինքզինքը ցոյց տալ ուզող կինն — և կին մը չը կայ որ չուզէ ցոյց տալ ինքզինքը — միշտ իրմէ աւելի ոտքեղ կնոջ մը հետ կուզէ դուրս ելնել, և ընդհակառակն, ոտքեղ կին մը ընաւ չը հաճիր իրմէ գեղեցիկին հետ պտտիլ և պատճառ մը կը գտնէ. այսօր հիւանդ եմ կըսէ, կամ այսօր դուրս ելնելու փափաք չունիմ կ'ըսէ կամ այսօր ծունկերս կը դողան կոր կ'ըսէ. վերջապէս կ'ըսէ ինչ որ պէտք է ըսել իրմէ գեղանի կնոջ մը հետ դուրս չելնելու համար։

Հարուստ կիներն՝ որ իրենց գեղեցկութեանը չատ վստահ չեն՝ բռնութեամբ իրենց հետ կ'առնեն իրենց ոտքեղ սպասուհիները, որք առնուազն իրենց տիկնիկն տասը քայլ հեռուէն կը քալեն որպէս զի էրիկ մարդոց աչքին չը զայնէ իրենց ոտքեղութիւնը։

Այս է պատճառ որ տիկին մը իր սպասուհւոյն հետ պտտած ժամանակ, եռեւը կը դառնայ յաճախ և սպասուհւոյն կ'ըսէ.

—Ձանըմ, ինչո՞ւ հեռուանց կուգաս կոր, եռեէ՛ս չի գա՞ս։

—Կուգամ կոր, տիկին, կուգամ կոր, տասա ի՞նչպէս գամ։

Ա՛խ. այս կանանց վրայ չատ կը լինդամ ես երբեմն։

Այն կինն՝ որու բերանը պզտիկ է և աչքերը ոտքեղ՝ ակնոց կը դնէ աչքին որ չը տեսնուին. իսկ այն կինն՝ որուն աչքերն գեղեցիկ են և բերանը մեծ՝ միշտ թաշկինակովը բերանը կը ծածկէ և աչքերովը կը գործէ։ Ախոր և կարծր ձեռներ ունեցող կիներն միշտ և ամէն տեղ ձեռնոց կը գործածեն, մինչդեռ փոքրիկ և փափուկ ձեռներ ունեցող կիներն առիթ կը փնտռեն... կը փնտռեն, առիթ կ'ստեղծեն իրենց փափուկ մատներն ցոյց տալու համար։ Փոքրիկ ոտք ունեցող կիներն ընդհանրապէս ծունկ ծունկի վրայ կը դնեն իրենց ոտները ցոյց տալու համար։ Կրնայի տակաւին չատ օրինակներով հաստատել մեր կարծիքն, եթէ անոր հակառակողներ գտնուէին։

Ինչ խայտառակութիւն է սա։

Ինչո՞ւ համար կին մ'իւր ծունկերը, թեւերն ու պարանոցը ցոյց տալու համար տախտակ սրբելու տիպուն, իմ վերարկուս թրջէ և տիպէ գիս ասանկ դիտողութիւններ ընելու։ Ինչու համար համոզուած չըլլան մինչեւ հիմա թէ՝ կին մ'որ համեստ, պարկեշտ, ժրաջան և աշխուժկոտ չէ ունի փափուկ ձեռներ, փոքրիկ ոտներ, սիրուն աչեր և հրապուրիչ դէմք։ Ինչու հասկցած չըլլան թէ մարմնոյ գեղեցկութիւնն ոչինչ է հագուստ գեղեցկութեան քով։ Ինչու սորված չըլլան թէ կին մը կրնայ չատ գեղեցիկ ըլլալ եւ միանգամայն ատելի, եթէ օժտուած չէ հագուստ գեղեցկութեամբ։

Այս ինչքաններն մեծ ցաւ եղած են ինձի և միշտ սիրտս կը կրծեն ու կը մաշեցնեն. ամէն օր անոնց վրայ կը խորհիմ, կը մտածեմ, կը խօսիմ։

Կանայք, ինչու չէք սորվիր ու չէք հասկնար այս ինչքանները։

Հոգ չէ, ես կը սորվեցնեմ ձեզի, ես կը հասկցնեմ ձեզի։

Բ.

Կանա՛յք,

Ասկէ առաջ խօսեցայ ձեզ այն հնարներու վրայ զորս այնքան չաջողակութեամբ կ'ստեղծէք ծածկելու համար

Ա.ՅՈ՛ ԿԱՄ ՈՉ

Պ. ՄԵՍՐՈՊ ՆՈՒՊԱՐԵԱՆԻՆ

Կ'ըսեն թէ վիճաբանութեան մը մէջ անիրաւ եղողը կը բարկանայ։

Ես կ'աւելցնեմ, և ... կը հայհոյէ...!

Վկայ՝ «Արեւելեան Մամուլ»ի 14,15 և 16 Թուականիր 1891ի պրակներուն մէջ հրատարակուած երեք յօդուածները, ատորպրուած Մ. Նուպարեան, երկուքը Գուրնովայէ, երրորդը՝ կէօզթէքէ։

Չերմապէս կը յանձնարարեմ այս երեք յօդուածները—մանաւանդ երրորդը—իբր անսպառիւ օրինակ հինաւուրց վարժապետի չարադրութեան, որուն յատկանիշն է le Vague, ինչպէս կ'ըսուի գաղղիերէն, այսինքն տարտամ անորոշութիւն։

Հին ատեն գրողէ մը չէր սպասուեր հմտութիւն, և ան՝ ուզածին չափ էշ կը մրռէր, ցուցնելու համար թէ գըրել գիտէ։ Ծարգի էր այդ չարադրութիւնը։

Կարդացողը ինքզինքէն չէր հակնար, բայց գոն կը մնար կարդացած ըլլալուն, որովհետեւ կ'ենթադրէր թէ գրողը հարկաւ խելացի մարդ էր, զմայլելի էր։ Ու եթէ ինք, կարդացողը, բան չէր հակնար, յանցանքը բնականաբար վարժապետինը... չէր։

Պ. Նուպարեան հռչակաւոր հաւաքածոյի մը մննաչնորհը ունի կոպիտ բառերու։ Կը հիանայ ինքզինքին վրայ ու առանց խղճահարութեան կը շահագործէ զայն՝ անձնական réclameի տեսակէտով։

Թէ ինչպէս այդ կոպտութիւնները իմաստ կը կազմեն, քովէ քով չարադրելով։ Ես ալ դեռ չհակցայ։ Անշուշտ յանցանքը վարժապետինը... չէ։

Պ. Նուպարեանի գրչէն յարատեւ կը ժայթքէ փուճը, անօգուտը։ Իսկ երբ կարգը կուգայ պիտանիին և անհրաժեշտին վրայ կարծիք յայտնելու, քննութեան, գիտութեան, զարգացման համար վիճաբանելու, կը գրէ. «կա՛լ գիս հրաժարակ»։

Բառական ճշդութեամբ՝ այսպէս կը գրէ.

—Անցնի՛նք ուրեմն...։

—Ես այս մեծ չնորհք մըն է զոր կ'ընենք իրեն...։

—Տասն հռչակաւոր սխալներու խնդիրը...։

Ուրեմն խնդիր մը կայ իրապէս, և դուք, Պ. Նուպար, վրայէն ցատկել կ'ուզէք... չնորհքի մը կեղծիքին տակ։

Կեցէ՛ք վայրկեան մը... on ne passe pas։

Դիէք գրպանիդ ձեր չնորհքները, եթէ կ'ուզէք, որ մեծ-ազայութիւնը ձեր քով մնայ. մեծ կամ փոքր, այդ չնորհքը կարեւորութիւն չունի։

Կարեւորը այն է որ հասրութիւնը ձեզմէ կը սպասէ յստակ, որոշ պատասխան մը՝ զոր ես ևս խնդրեցի։

Դուք կը մտրժէք բաժնուիլ ձեր հրատորութենէն, կը մերժէք վտարել ձեր արուեստակեալ և խաբուսիկ շրջապատութիւնները։

Ստուգիւ, մերկ է ճշմարտութիւնը, բայց գէթ անոր առջեւ մի' ունենաք սուտ ամօթխածութիւն։

Ու հիմայ կ'ուզէք չարունակել ձեր ճամբան...։

Բայց, անգամ մըն ալ... On ne passe pas.

Նախ լուծեցէք խնդիրը, յետոյ կը խօսինք։ Նախ յայտարարեցէք որոշ և յստակ կերպով թէ ձեր հետեւեալ թարգմանութիւնները ուղիղ են թէ սխալ։ —nez à nez բոլէ քով։ —me voilà surprise աս ինչ զարմանալի բան— tirer մխել։— annoncer տեսնել։— pleuvoir ձիւնել։—de belle taille խիստ խոշոր։— fille օրիորդ։—sot յիմար, crime abominable ասկէ հէյ մեղր։ — gros Jean մարդուկ։ — Perrette, Vaugirard, Rome, Grégoire, Շուշան, Խաչիւղ, Պոլիս, Թօրոս։

Լսե՛ք, կ'աղաչեմ, թէ հապէս աշխարհաբա՛ր են, ի գլուխ, ի գլուխս, գայլս, ե՛ր ի վաճառ հանած, գրաբար ձեւերը։

Ինչ կը նշանակէ անմեղ սուրբ. ինչ ձեւի կը պատկանին կաթ է քսիփ, անմեղս յիշատակ, գովանք, գիւղացուհի, քահ-քահ, Աստղնե...

Ահա խնդիրը։ Պէտք է լուծել չուտով կարելի եղածին չափ չուտով, առանց կիրքի, առանց կոպիտ բառերու, որպէս զի ժամանակ անցնելէն վերջը դուք իսկ չզղջաք, կրկին կարդալով գրածնիդ։

Ձայնի մասին՝ ամէն մարդ ունի իւրը։ Դուք ձեզի պահեցէք ձերը, բայց մի արգիլէք զիս յայտնել իմս։

Փափաքած էի որ վերջին խօսքը ձեզի մնար, իբր յարգանք ձեր երիցութեանը։ Կը յուսայի որ տարիներու իմաստութիւնը,—ինչպէս և դուն փորձառութիւնները՝ զորս յաճախ կրնցիք— վերջապէս պիտի մտցնէին զձեզ ուղիղ ճամբուն մէջ։

Այդպէս չեղաւ։ Բայց հիմայ որ ես կ'ուզեմ զձեզ դէպի հոն, խօսեցէ՛ք պարզ, յստակ, ընտանի ոճով, որպէս զի խոհարար մը անգամ ըմբռնէր։ Հարձակում վերջին խօսքը ձեզի կը թողում։

Լսե՛ք, սակայն, թէ ուղի՛ղ է կամ սխալ, ճի՛շդ է թէ անճիշդ... ահա չոր վիճաբանութիւնը։

Պատասխանեցէ՛ք, ուրեմն, Պ. Նուպարեան, ձեր վերջին խօսքովը։

—Այո՛, կամ ո՛չ։

ԳՐ. ՄԱԼԽԱՍ

ՕՐԻՈՐԴ ՊԵՌԹԱ ՔՐՈՒՓ

Ձրեաերիք Քրուփի մահուամբ Գերմանիա կը կորսնցնէ իր հանճարի ամենազօրեղ ներկայացուցիչներէն մէկը։ Վիլհէլմ կայսրը անձամբ ներկայ գտնուելով անոր յուղարկաւորութեան հանդէսին, թագման հանդիսացաւ ամբողջ Գերմանիոյ ժողովրդեան զգացած մեծ վշտին, և անգամ մըն ալ ուզեց ցոյց տալ այն յարգանքը զոր կը տածէ ազգային ճարտարագործութեան անխոնջ մշակներուն նկատմամբ։ Ու արդարեւ, Քրուփ, որուն անունը հին ու նոր աշխարհներու ամենահոր անկիւններն իսկ արձագանգ գտած էր, մին էր այն հազուագիւտ անձերէն որոց մարդկութիւնը կրնայ պարծիլ։

Նպատակս դուրս է հոս Քրուփի կենսագրութիւնն ընել։ Կ'ուզեմ յիշել միայն թէ 50,000ի կը հասնի անոր գործաւորներուն թիւը, և եթէ ընդունինք թէ այդ գործաւորներու իւրաքանչիւրը գոնէ 3 հոգի կը կերակրէ իր հաշուոյն, 200 000ի պատկառելի թիւ մը կ'ունենանք Քրուփի չնորհիւ ապրուստ ներու։ Ակէ աւելի ի՞նչպէս կարելի է օգտակար ըլլալ իր նմաններուն։

Պէտք է գիտնալ նաեւ թէ Քրուփ կատարեալ հայր մըն էր իր այդ գործաւորներու բանակին վերաբերմամբ։ Առանց հատր չունան էր մասնաւոր բռնակարաններ, վարժարաններ, եկեղեցիներ, մատնագարաններ ևն., և միշտ զանոնք կը վարձատրէր լիաբուռն։ Քրուփ կը նկատուէր իբր ամենահարուստ Գերմանացին։ իր տարեկան եկամուտն էր իբր 15 միլիոն մարք։ Էսկնի թնդանօթարանի հիմնարկութենէն ի վեր իբր 50,000 թնդանօթ ծախած էր աշխարհի այլ և այլ պետութեանց։

Բայց Էսկնի թնդանօթարանէն, ուր կ'աշխատէին իբր 25,000 գործաւոր, Քրուփ ունէր նաեւ Պուխաուի մէջ Կռուզոն-Վերքէրի գործարանը՝ 3,000 գործաւորով, Քիլի մէջ «Գերմանիա» նաւաշինարանը 4,000 գործաւորով, այլեւայլ ածխահանքեր՝ 5,000 գործաւորով և վերջապէս Մեփփէնի հանքերը իբր 7,000 գործաւորով։ Եւ որովհետեւ լինք առանձին չէր հաներ այսչափ ընդարձակ գործերն անձամբ վարելու, 12 անդամէ բաղկացեալ մասնաժողով մը ընտրած էր, որ կը գործէր՝ իր հրամաններուն համեմատ։

Իր մահէն վերջ ամէն մարդ այնպէս կը խորհէր թէ այդ յանձնաժողովն էր որ պիտի չարունակէ գործարանները վարչութիւնը, քանի որ Քրուփ արուզաւակ չունէր և Տիկին Քրուփ ալ հիւանդոտ էր և անկարող՝ այդչափ բազմաշխատ գործ մը ստանձնելու։ Բայց այն պէս չեղաւ։ Քրուփ իր կտակով՝ իր անդրանիկ աղջկան՝ Օրիորդ Պեռթայի կը յանձնէ իր գործերու վերաւեչութիւնը։ Եթէ այս տեսակ լուր մը Ամերիկայէն, տաբօրինակութեանց երկրէն գար, զարմանալի չպիտի ըլլար, բայց կարծեմ առաջին անգամ է որ օրիորդ մը կ'ըստանձնէ այսպիսի ահագին և սոսկալի գործ մը... Քիղանօթաշինարանի մը ուհւչութիւնը։

Ինչ հակասութիւն, Տէր Աստուած, երբ խորհինք թէ կինը ստեղծուած է սիրելու և ծնանելու համար, և թէ թնդանօթը առելութեան ու կոտորածի գործիքն է՝ բառին բովանդակ իմաստովը։ Երեւակայեցէ՛ք այլ և այլ պետութեանց պատերազմական խոժոռադէմ նախարարները, որոնք ժպտուն ու մտազաղ օրիորդի մը՝ թնդանօթի ապսպրանք մը պիտի տան, պատերազմ ընելու համար։ Իրաւ է թէ Քրուփի անունը թնդանօթներու առնուներին հետ գրեթէ նոյնացած է։ բայց այս չարգիլեր որ Օրիորդ Պեռթա դեռ հազիւ 20 տարեկան անուշիկ ու քնքուշ օրիորդ մը ըլլայ... լուսանկարչն դատելով։ Ծաղիկներ բաժնող, աչաց ինչ որ տգեղ ու ծանր է ձեր անձին վրայ։ Քաղցր է ինձ յուսալ թէ գոն եղաք, ով իմ իգական ուխդիրք։ Ու դժգոհելու պատճառ չունիք, ըստ որում ձեզմէ չատերն իրենց այդ հնարքից չնորհիւ յաջողած են ամուսնոյ տէր ըլլալ։

Կը ճանչեմ կին մ'որ իւր ցուցամատին պարտի ամուսինն. կը ճանչեմ նաեւ կին մ'որ իւր ակռաներուն չնորհիւ կրցած է գտնել ամուսին մ'որուն բոլոր ակռաները թափած են. գիտեմ նաեւ կին մ'որ իւր ոտքերն ամուսնացուց պարկեշտ մարդու մը հետ որուն ոտքերուն երկայնութիւնն էր կէս կանգուն։ Կը խնդաք անշուշտ կարդալով այս տողերն, որոց մէջ ակնոցներ կը տեսնուին ձեր վարպետութիւնն և էրիկ մարդոց տխմարութիւնը, էրիկ մարդոց՝ որ չատ անգամ կամուանման կամ ոսկորի մը հետ — կամ մսի մը հետ — կամ ականջի մը հետ — կամ ոտքի մը հետ — կամ մազի հետ։

(Շարունակելի)

ՅԱՎԻՏ ՍՈՒՐԵՆՅԱՆ

ԲԱՀԱՍՏ ՍԱՍՈՒՆ

Ը.

ՄԱՐԴԱՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Մեծ ժողովուրդ էր հայ ժողովուրդը, ու մանավանդ մեծ էր նրա ցավը։ Ցեղասպանության վտանգը հայ ժողովրդի առջև կանգնած էր ոչ միայն իբրև ազգային, այլև իբրև դասակարգային վտանգ։ Ամբողջ ազգը, ամբողջ ժողովուրդը, ինչպես մի մարդ, ոտքի էր կանգնել, որպեսզի ազատի իր ճակատագրի վրա կախված սև ամպերը։ Ամբողջ ազգը, ամբողջ ժողովուրդը, ինչպես մի մարդ, ոտքի էր կանգնել, որպեսզի ազատի իր ճակատագրի վրա կախված սև ամպերը։ Ամբողջ ազգը, ամբողջ ժողովուրդը, ինչպես մի մարդ, ոտքի էր կանգնել, որպեսզի ազատի իր ճակատագրի վրա կախված սև ամպերը։

Ցեղասպանության տարիներին հայ ժողովրդի դասակարգային պայքարը ենթարկվեց ազգային պայքարին։ Ամբողջ ազգը, ամբողջ ժողովուրդը, ինչպես մի մարդ, ոտքի էր կանգնել, որպեսզի ազատի իր ճակատագրի վրա կախված սև ամպերը։ Ամբողջ ազգը, ամբողջ ժողովուրդը, ինչպես մի մարդ, ոտքի էր կանգնել, որպեսզի ազատի իր ճակատագրի վրա կախված սև ամպերը։

Հայ ժողովրդի դասակարգային պայքարը ենթարկվեց ազգային պայքարին

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ ԵՎ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԻ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

10 Դեկտեմբեր 1902

Ծխախոտ	% (3% Français)	99.75
Էլդր	(Tab. Turcs)	352.
Ֆոսֆոր	(R. Turque D.)	28.37
Գիտիքարկ	(Lots Turcs)	119.75
Պարք Օթի	(Banque Ott.)	587.
Գիտիկոլ	(Transwal)	136.

ՏՆՕՐԷՆ ՎԱՃԱՌՔԻ ՀԱՄԱՐ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ՈՐՈՇՈՒՄ

Տուաւ

ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿՈՒՄ ԱՐԳԵԼՎԱԾ

Ի լուր ամէն ոքի։

ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿՈՒՄ ՀԱՅՈՑ ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ի լուր ամէն ոքի։

Ի խնդրոյ Ստեփան Գաբրիէլեանի՝ որ կը բնակի Գում-Գափուի մէջ, Ղարաքէօյ թաղամասը, Ղարաքէօյ փողոցը, թիւ 1, Գում-Գափուի Առաջին Դատարանի Ա. Քաղաքական Ատեանը կը հրաւիրէ Գում-Գափուի մէջ բնակող Գրիգոր Ստեփանեանի որդի Ստեփանը, որ 1896 թուականին Ամերիկա մեկնած է եւ որուն ներկայ բնակութեան տեղը անծանօթ է, որպէսզի 10 տարի ժամանակամիջոցին մէջ ներկայանայ կամ տեղեկութիւն տայ իր մասին։ Հակառակ պարագային՝ ան պիտի համարուի մեռած եւ անոր ունեցուածքը պիտի յանձնուի իր ժառանգներուն։

Ի խնդրոյ Ստեփան Գաբրիէլեանի՝ որ կը բնակի Գում-Գափուի մէջ, Ղարաքէօյ թաղամասը, Ղարաքէօյ փողոցը, թիւ 1, Գում-Գափուի Առաջին Դատարանի Ա. Քաղաքական Ատեանը կը հրաւիրէ Գում-Գափուի մէջ բնակող Գրիգոր Ստեփանեանի որդի Ստեփանը, որ 1896 թուականին Ամերիկա մեկնած է եւ որուն ներկայ բնակութեան տեղը անծանօթ է, որպէսզի 10 տարի ժամանակամիջոցին մէջ ներկայանայ կամ տեղեկութիւն տայ իր մասին։ Հակառակ պարագային՝ ան պիտի համարուի մեռած եւ անոր ունեցուածքը պիտի յանձնուի իր ժառանգներուն։

ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿՈՒՄ ԱՐԳԵԼՎԱԾ

Ի լուր ամէն ոքի

ԿՈՄԻՏԱՍ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ 1863Թ.

ՀՐԱՀԱՐ ԿԱՊԱՐՈՂ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ 1863Թ

ՀԱՐԿԱՒՈՐ ԿԱՊԻՏԱԼ 250,000,000 ՖՐԱՆԿ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ

Գլխաւոր գրասենեակ՝ Փարիզ, Պուլվար Հաուսման թիւ 338։

Ընդհանուր տնօրէն՝ Մ. Ռուլիոն։ Տեղակալ՝ Ա. Ծադրա։

Գլխաւոր տեսուչ՝ Ա. Ֆրանսիսկոս։ Գլխաւոր քարտուղար՝ Ա. Ֆրանսիսկոս։

Կը կատարէ ամէն տեսակ ապահովագրութիւններ՝ ցամաքի եւ ծովու վրայ, ինչպէս նաեւ ապահովագրութիւններ՝ ընդդէմ հրդեհի, կեանքի, ճանապարհորդութեան, գողութեան, ջրհեղեղի, կենդանիներու մահուան, ապակիներու կոտրտուքի, եւ այլն։

Կը տրամադրէ ամէն տեսակ ապահովագրական քարտեզներ, ինչպէս նաեւ ամէն տեսակ տեղեկութիւններ։

Կը ստանայ ամէն տեսակ ապահովագրութիւններ՝ ամենէն մրցանակաւոր պայմաններով